

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Головного управління
Держпродспоживслужби
в Одеській області
від 30.12.2022 № 172-ОД

ПОЛОЖЕННЯ **про Управління фітосанітарної безпеки** **Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області**

1. Управління фітосанітарної безпеки (далі – Управління) є самостійним структурним підрозділом Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області (далі – Головне управління) та підпорядковується начальнику Головного управління, його заступникам, відповідно до розподілу обов'язків між начальником Головного управління та його заступниками.

2. Управління у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України, наказами міністерств, наказами Держпродспоживслужби, дорученнями Голови Держпродспоживслужби та його заступників, актами місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, наказами Головного управління, дорученнями начальника Головного управління, Положенням про Головне управління Держпродспоживслужби в Одеській області, Положенням про Управління фітосанітарної безпеки, а також цим Положенням, іншими нормативними актами.

3. Безпосереднє керівництво Управлінням здійснює начальник Управління, який призначається на посаду за погодженням Голови Держпродспоживслужби і звільняється з посади наказом начальника Головного управління.

4. Працівники Управління приймаються на посаду та звільняються з посади наказом начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області відповідно до Закону України «Про державну службу» та трудового законодавства.

5. Структурними підрозділами Управління є:

- відділ карантину рослин;
- відділ фітосанітарних заходів на кордоні;
- відділ захисту рослин, фітосанітарної діагностики та прогнозування;
- відділ контролю у сфері насінництва, розсадництва та якості зерна.

6. Структура, чисельність та посадові оклади працівників Управління встановлюються штатним розписом, що затверджується Головою Держпродспоживслужби.

7. Працівники Управління, на яких покладено виконання функцій державного нагляду (контролю), є державними інспекторами у відповідних сферах згідно із законодавством.

8. Начальник Управління має право підпису документів як Головний державний фітосанітарний інспектор Одеської області згідно визначених чинним законодавством повноважень у сферах карантину та захисту рослин.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІ ТА ПРАВА

Основними завданнями Управління є:

1. Охорона території України від занесення регульованих шкідливих організмів.
2. Виявлення, локалізація і ліквідація регульованих шкідливих організмів.
3. Запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів на території України.
4. Здійснення державного контролю за дотриманням карантинного режиму і проведенням заходів із карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, транспортуванні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні об'єктів регулювання.
5. Обстеження сільськогосподарських та інших угідь, посівів, насаджень, рослинності закритого ґрунту, розробка прогнозів, виявлення і своєчасне інформування про наявність і розвиток шкідників та збудників хвороб рослин, а також бур'янів.
6. Запобігання масовому розмноженню та поширенню шкідливих організмів.

7. Здійснення державного контролю за своєчасним проведенням рекомендованих заходів щодо захисту рослин, додержання підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами встановлених регламентів застосування засобів захисту рослин.

8. Здійснення державного контролю за своєчасним проведенням профілактичних та винищувальних заходів щодо боротьби із шкідниками у місцях зберігання запасів продукції рослинного походження.

9. Організація державного контролю за своєчасним здійсненням заходів захисту рослин, додержанням підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами вимог законодавства про захист рослин.

10. Здійснення державного контролю за виконанням заходів щодо застосування пестицидів для боротьби з шкідливими організмами в посівах сільськогосподарських культур.

11. Здійснення державного контролю щодо наявності допуску (посвідчення) у осіб, діяльність яких безпосередньо пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею засобами захисту рослин, а також працівників підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб-підприємців, що організують виконання таких робіт.

12. Організація впровадження екологічно безпечних для людини і довкілля методів та заходів щодо захисту рослин.

13. Інформування про наявність і розвиток шкідників, хвороб і бур'янів, хід робіт із захисту рослин.

14. Здійснення державного контролю за діяльністю суб'єктів господарювання усіх форм власності у сфері насінництва та розсадництва, включаючи: лісове, квітково-декоративне насінництво та розсадництво, насінництво картоплі, овочевих, баштанних, плодкових і горіхоплідних культур та розсадництво плодкових, ягідних, горіхоплідних культур, винограду та хмелю; садівництва та лісових насаджень, які займаються виробництвом, заготівлею, обробкою, розмноженням, зберіганням, реалізацією і використанням насіння та садивного матеріалу рослин, а також за умовами вирощування садивного матеріалу, заготівлею, обробкою, розмноженням, зберіганням, реалізацією та використанням насіння і садивного матеріалу; дотриманням технології виробництва на етапах вирощування, збирання і післязбиральної обробки насіння і садивного матеріалу.

15. Дотримання сортових та посівних якостей насіння, що реалізується суб'єктами оптової та роздрібною торгівлі.

16. Дотримання суб'єктами насінництва та розсадництва державних стандартів, інших нормативних документів, веденням документації сортових посівів і насаджень, ділянок гібридизації насіння і садивного матеріалу, правильного відбору проб та вибірок для визначення якостей насіння і садивного матеріалу, оформлення документів на посівні та сортові якості насіння і садивного матеріалу, за введенням насіння і садивного матеріалу в обіг.

17. Дотримання юридичними та фізичними особами вимог законодавства з охорони прав на сорти, ГМО у відкритих системах рослин у сфері виробництва, використання, зберігання, реалізації та розмноження сортів рослин, збереженістю сортів рослин.

18. Контроль за веденням первинного насінництва власниками майнових прав інтелектуальної власності та підтримувачами сортів рослин.

19. Моніторинг ввезення в Україну садивного матеріалу (насіння) незареєстрованих в Україні сортів рослин.

20. Контроль за дотриманням особистого немайнового права авторства на сорт, майнового права власника сорту, права попереднього користування і права при відновленні прав на сорт, права на поширення сорту в Україні.

21. Контроль за дотриманням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин при створенні, дослідженні та практичному використанні генетично модифікованих організмів у відкритих системах на підприємствах, в установах і організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

22. Здійснення державного контролю за дотриманням зерновими складами регламенту зберігання зерна та продуктів його переробки у процесі зберігання зерна та продуктів його переробки.

23. Здійснення державного контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

24. Забезпечення проведення експертизи зерна та продуктів його переробки, а також прийняття висновків щодо можливості їх подальшого використання або знищення.

25. Забезпечення проведення експертизи насіння, яке не може бути використане на посів, продовольчі, кормові та інші цілі, та садивного матеріалу, який не може бути використаний для створення багаторічних насаджень або в інших цілях, а також прийняття рішення про необхідність знищення.

26. Контроль за дотриманням зерновими складами регламенту зберігання зерна та продуктів його переробки у процесі зберігання зерна та продуктів його переробки.

27. Організація і контроль за впровадженням у виробництво досягнень науки й передового досвіду з карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

28. Узагальнення звітності в сфері карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки, яка подається до Держпродспоживслужби.

Управління відповідно до покладених на нього завдань:

1. Реалізує державну політику у сферах карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

2. Проводить фітосанітарні процедури до об'єктів регулювання.

3. Визначає фітосанітарні заходи, спрямовані на запобігання поширення, локалізації та/або ліквідації регульованих шкідливих організмів, які повинні здійснюватися суб'єктами господарювання.

4. Здійснює фітосанітарні заходи щодо запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів, на відповідній території.

5. Здійснює державний контроль та нагляд, інспектування та моніторинг відповідної території, об'єктів регулювання.

6. Проводить відбір зразків з партії рослин і рослинних продуктів для проведення фітосанітарної експертизи відповідно до законодавства.

7. Проводить державний контроль за використанням біологічних контрольних організмів.

8. Видає фітосанітарні сертифікати, фітосанітарні сертифікати на реекспорт та карантинні сертифікати на рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти регулювання.

9. Інформує Держпродспоживслужбу про порушення фітосанітарних вимог України країнами-експортерами та проводить розслідування за фактами отримання нотифікацій від країн-імпортерів у відповідності до міжнародних стандартів з фітосанітарних заходів.

10. Здійснює контроль за проведенням фумігації (зnezараження) особами об'єктів регулювання, які переміщуються через державний кордон України та/або кордони карантинних зон.

11. Вносить подання до відповідної місцевої державної адміністрації щодо запровадження карантинного режиму у разі виявлення карантинних організмів у межах області або подання про скасування карантинного режиму.

12. Здійснює нагляд за розвитком, поширенням і шкодочинністю шкідливих організмів та розроблення разом із науково-дослідними установами прогнозів розвитку і поширення шкідливих організмів.

13. Веде баланс потреб у засобах захисту рослин за асортиментом і обсягами їх виробництва в Україні та закупівлі за імпортом.

14. Здійснює державний контроль за відповідністю встановленим законодавством вимогам щодо якості засобів захисту рослин, у тому числі пестицидів, які завозяться в Україну, а також за додержанням регламентів їх застосування.

15. Проводить державний контроль за дотриманням регламентів зберігання, транспортування торгівлі та застосування засобів захисту рослин.

16. Проводить державний контроль за проведенням підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами нагляду за фітосанітарним станом рослин сільськогосподарського та іншого призначення, багаторічних і лісових насаджень, дерев, чагарників, рослинності закритого ґрунту, місць зберігання та переробки продукції рослинного походження, а також захистом їх від шкідливих організмів.

17. Визначає і регулює обсяги робіт, пов'язаних із захистом рослин, відповідно до фітосанітарного стану.

18. Проводить екологічне та економічне обґрунтування доцільності захисту рослин від шкідливих організмів.

19. Сприяє виконанню загальнодержавних програм у сферах карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

20. Організовує та бере участь у проведенні науково-технічної, технологічної та інноваційної політики, впровадженні у виробництво науково-технічних досягнень та передового досвіду з питань карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

21. Вносить подання до відповідної державної адміністрації щодо запровадження у межах компетенції особливого режиму захисту рослин на період масового розвитку і поширення особливо небезпечних шкідливих організмів або подання про зняття особливого режиму захисту рослин.

22. Поширює серед громадян інформацію у сфері карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

23. Надає адміністративні послуги відповідно до чинного законодавства.

24. Готує та вносить у встановленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до сфери діяльності Управління.

25. Бере участь в міжнародних та державних проектах, семінарах, конференціях, тренінгах та інших заходах з питань проведення аналізу фітосанітарного ризику та інших питань у сфері карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин та ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

26. Здійснює контроль за сертифікацією насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських рослин, призначених для реалізації на території України та міжнародної торгівлі, сортовою сертифікацією насінницьких посівів.

27. Проводить арбітражне (експертне) визначення посівних якостей насіння та товарних якостей садивного матеріалу.

28. Узгоджує розташування насінневих посівів суб'єктами насінництва та розсадництва.

29. Робить висновки щодо можливості подальшого використання або знищення насіння та садивного матеріалу, зерна та продуктів його переробки.

30. Забезпечує проведення експертизи зерна та продуктів його переробки.

31. Розглядає скарги, заяви і пропозиції громадян з питань, що відносяться до компетенції Управління.

32. Готує пропозиції керівництву Головного управління щодо накладення на суб'єктів господарювання стягнень відповідно до чинного законодавства.

33. Забезпечує здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх виконанням.

34. Організовує розгляд звернень громадян з питань, що належать до його компетенції, виявляє та усуває причини, що призводять до подання громадянами скарг.

35. Бере участь у підготовці матеріалів, для засідань колегій, апаратних нарад, семінарів, конференцій з питань, що стосуються діяльності Управління.

36. Виконує доручення, накази, розпорядження, контрольні доручення органів виконавчої влади, готує керівництву доповідні записки, проекти наказів та розпоряджень.

37. Готує запити та здійснює листування з підприємствами, установами, організаціями, громадянами, за підписом начальника Головного управління.

38. Виконує інші функції, передбачені законами України, актами та дорученнями Президента України, Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністра, наказами міністерств України та Держпродспоживслужби, іншими актами законодавства.

Управління має право:

39. Проводити фітосанітарні процедури щодо рослин і продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання.

40. Затримувати згідно із законом об'єкти регулювання для інспектування та фітосанітарної експертизи, якщо вони переміщуються без відповідних фітосанітарних документів або у разі візуального виявлення у вантажі регульованого шкідливого організму.

41. Проводити відбір зразків з партії рослин і рослинних продуктів для проведення фітосанітарної експертизи відповідно до закону.

42. Видавати в межах своїх повноважень розпорядження, що підлягають обов'язковому виконанню, на здійснення фітосанітарних заходів.

43. Надавати висновки органам страхування щодо завданих збитків внаслідок ліквідації карантинних організмів.

44. Накладати у порядку, встановленому законом, адміністративні стягнення на осіб, винних у порушенні законодавства про карантин та захист рослин, насінництва та розсадництва (у разі надання повноважень державного фітосанітарного інспектора).

45. Безперешкодного доступу до потужностей (об'єктів) виробництва та обігу об'єктів регулювання в порядку встановленому законодавством.

46. Обмежувати, тимчасово забороняти або припиняти діяльність підприємств, установ, організацій усіх форм власності та громадян у разі порушення ними вимог технології та нормативно-правових актів з питань захисту рослин.

47. Безперешкодно відвідувати підприємства, установи, організації усіх форм власності та громадян, діяльність яких пов'язана з користуванням землею, лісом, водними об'єктами, вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, багаторічних і лісових насаджень, дерев, чагарників, рослинності закритого ґрунту, а також з реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням рослин та сільськогосподарської продукції і сировини рослинного походження, з метою перевірки додержання законодавства про захист рослин та в установленому порядку відбирати зразки ґрунту, води, насіння, рослин, сільськогосподарської продукції і сировини рослинного походження та інших матеріалів для проведення фітосанітарної діагностики.

48. Видавати обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про проведення підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами профілактичних і винищувальних заходів щодо захисту рослин.

49. Забороняти реалізацію засобів захисту рослин, які не відповідають вимогам щодо їх якості.

50. Вимагати відсторонення від робіт осіб, діяльність яких безпосередньо пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею засобами захисту рослин, а також працівників підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб - підприємців, що організують виконання таких робіт, які не мають допуску та посвідчення на право проведення робіт, пов'язаних з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею засобами захисту рослин.

51. Надавати допомогу в організації виробництва, застосування біологічних та інших нехімічних засобів захисту рослин біолабораторіям і біофабрикам.

52. Залучати до виконання окремих робіт, вивчення окремих питань вчених і фахівців (за їх згодою), спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства (за їх згодою).

53. Одержувати в установленому законодавством порядку інформацію, документи і матеріали від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності та їх посадових осіб, в тому числі від Державної митної служби України та її структурних підрозділів про ввезення на територію, вивезення з території України та транзит товарів, рослин та продуктів рослинного походження, інших об'єктів регулювання, від Державної служби статистики України та її структурних

підрозділів відповідні статистичні дані, необхідні для здійснення повноважень відповідно до вимог чинного законодавства.

54. Для виконання покладених на Управління завдань організувати наради, проводити семінари, конференції, створювати комісії та робочі групи.

55. Проводити дослідження, в тому числі наукові, у сферах, що належать до компетенції Головного управління.

56. Вимагати, відповідно до закону, від суб'єктів господарювання усунення виявлених порушень.

III. НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ

1. Управління очолює начальник, якій призначається на посаду за погодженням з Головою Держпродспоживслужби і звільняється з посади наказом начальника Головного управління. Начальник управління здійснює керівництво діяльністю Управління, несе персональну відповідальність за організацію та результати його діяльності.

У разі тимчасової відсутності начальника Управління (відрадження, тимчасова непрацездатність, відпустка та інші поважні причини) виконання обов'язків покладається на заступника начальника управління – начальника відділу фітосанітарних заходів на кордоні або іншу посадову особу, визначену наказом начальника Головного управління (за її згодою)

2. Начальник управління узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його повноважень, готує пропозиції щодо його вдосконалення та подає їх на розгляд начальнику Головного управління.

3. Начальник Управління організує та забезпечує виконання Управлінням норм чинного законодавства, указів Президента України та постанов Верховної ради України, актів Кабінету Міністрів України, доручень Прем'єр-міністра України, наказів Міністрів, наказів Держпродспоживслужби, доручень Голови Держпродспоживслужби та його заступників, Положення про Головне управління, наказів Головного управління, цього Положення та інших нормативних актів.

4. Начальник Управління забезпечує та контролює додержання правил внутрішнього трудового розпорядку та дисципліни працівників Управління.

5. Начальник Управління забезпечує здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції та контроль за їх здійсненням.

6. Начальник Управління організує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Управління.

7. Начальник Управління подає відповідно до законодавства пропозиції начальнику Головного управління про призначення на посади, звільнення з посади, переміщення, заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Управління.

8. Начальник Управління звітує перед начальником Головного управління про виконання покладених на Управління завдань та затверджених планів роботи.

9. Визначає обов'язки працівників Управління, виходячи із завдань і функцій Управління, розподіляє обов'язки між керівниками структурних підрозділів.

10. Надає подання до відповідної місцевої державної адміністрації щодо запровадження карантинного режиму у разі виявлення карантинних організмів у межах області.

11. Надає подання до відповідної місцевої державної адміністрації щодо запровадження особливого режиму захисту рослин у разі масового розвитку і поширення особливо небезпечних шкідливих організмів і потреби в додаткових заходах та ресурсах щодо їх локалізації і ліквідації у межах області.

12. Опрацьовує документи та виконує доручення щодо питань карантину та захисту рослин, насінництва, розсадництва та якості зерна.

13. Начальник Управління забезпечує контроль за своєчасним виконанням працівниками Управління всіх норм діючого законодавства, завдань, наказів, доручень, тощо та опрацьовує документи, організовуючи виконання доручень з питань карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин.

14. Начальник Управління зобов'язаний терміново доповідати начальнику Головного управління про накази, доручення, інформацію яка надійшла від керівників або працівників іншого рівня.

15. Організує та контролює видачу державними фітосанітарними інспекторами фітосанітарних сертифікатів, фітосанітарних сертифікатів на реекспорт та карантинних

сертифікатів на рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти регулювання.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4. Працівники Управління несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України:

- за невиконання, неякісне або несвоєчасне виконання завдань та функцій, визначених вказаним Положенням, посадових завдань та обов'язків, недотримання або порушення правил внутрішнього службового розпорядку, неналежне виконання службових обов'язків, перевищення своїх повноважень, порушення етики поведінки державного службовця та інших обмежень, передбачених Законами України «Про державну службу», «Про запобігання корупції», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами, що регулюють проходження державної служби;

- за невиконання, неякісне або несвоєчасне виконання рішень (актів) органів державної влади, наказів (розпоряджень), доручень керівників, наданих на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України;

- за незаконне використання інформації, що стала відома співробітникам у зв'язку з виконанням службових повноважень

V. ВЗАЄМОДІЯ

5. Управління під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з іншими структурними підрозділами Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими державними органами.